

sekundære beføjelser (ophævelse eller afslag i prisen). Sælgeren vil således kunne gives mulighed for at afværge krav om ophævelse eller prisafslag ved at tilbyde forbrugeren afhjælpning eller omlevering.

Efter direktivet beror vurderingen af, om anvendelse af en af de primære beføjelser er uforholdsmæssigt, på, om den valgte beføjelse påfører sælgeren urimelige omkostninger, henset til varens værdi uden mangler, manglens betydning, og om den alternative beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Efter direktivet er vurderingen således primært koncentreret om den valgte beføjelses økonomiske konsekvenser for sælgeren.

Efter købelovens § 78 har sælgeren kun afhjælpningspligt, hvis dette ikke volder sælgeren uforholdsmæssige omkostninger. I vurderingen heraf indgår imidlertid ikke kun omkostningerne for sælger, men også hensynet til forbrugers interesse i afhjælpning.

Arbejdsgruppen anfører, at hensynet til forbrugers interesse i at bruge den pågældende beføjelse formentlig også kan inddrages efter direktivet. Der skal således efter direktivet tages hensyn til, om den alternative beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren, og heri ligger antagelig, at forbrugers særlige interesse i henholdsvis afhjælpning eller omlevering efter omstændighederne kan betyde, at den alternative beføjelse ikke kan gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Efter købelovens § 78 kan sælgeren imidlertid også undlade at opfylde et krav om afhjælpning, hvis dette vil påføre sælgeren væsentlig ulempe. Dette kan efter direktivet ikke tillægges betydning. Da direktivet på dette punkt stiller forbrugeren bedre end de gældende regler i købeloven, kan dette ulempekriterium efter arbejdsgruppens opfattelse ikke opretholdes. Den praktiske betydning heraf vil dog være beskednen, fordi de ulemper, der kan være forbundet med afhjælpning, ofte vil indebære en ressourcebelastning og dermed også en omkostning for sælger, og i så fald hindrer direktivet ikke, at ulemperne kan indgå i vurderingen.

Oml levering og ophævelse

Efter købeloven er både forbrugers mulighed for at hæve købet og for at kræve omlevering som udgangspunkt betinget af, at manglen ikke er uvæsentlig, mens væsentlighedsbetingelsen efter direktivet kun er knyttet til hævebeføjelsen. Arbejdsgruppen finder på den baggrund, at det ikke er muligt at opretholde kravet om, at omlevering som udgangspunkt kun kan kræves, hvis manglen ikke er uvæsentlig.

Efter direktivet kan omleveringsbeføjelsen dog ikke gøres gældende, hvis dette er uforholdsmæssigt:

I uforholdsmæssighedsvurderingen skal der som nævnt bl.a. tages hensyn til manglens betydning, hvilket efter arbejdsgruppens opfattelse indirekte kan føre til, at omleveringsbeføjelsen heller ikke efter direktivet kan gøres gældende, hvis manglen er uvæsentlig.

Efter købelovens § 57 er det som udgangspunkt en betingelse for at gøre hæve- og omleveringsbeføjelsen gældende, at det modtagne tilbageleveres i væsentlig samme stand og mængde, som det havde ved levering. Efter præambelens pkt. 15 kan nærmere bestemmelser om vilkår for at hæve købet fastsættes i den nationale lovgivning. Det vil således være muligt at opretholde købelovens § 57 for så vidt angår forbrugers adgang til at hæve købet.

Prisafslag

Også afslagsbeføjelsen er i direktivet formuleret anderledes end i købeloven. Det fremgår ikke af direktivet, hvad der skal forstås ved »et passende« afslag i artikel 3, stk. 5, men udtrykket synes at indebære, at ikke enhver nok så lille mangel kan give grundlag for et prisafslag.

Det er dog efter arbejdsgruppens opfattelse tvivlsomt, om der i direktivets tekst kan indfortolkes et krav om, at manglen skal være værdiforringende, for at forbrugeren kan anvende afslagsbeføjelsen.

I betænkningen (side 120 f) er der redegjort for det nærmere indhold af købelovens regler om forholdsmæssigt afslag, og for de vanskeligheder der i praksis kan være knyttet til det traditionelle udgangspunkt for afslags beregning. Det anføres, at en konsekvent fastholdelse af, at manglen objektivt set skal være værdiforringende, for at den kan give grundlag for et forholdsmæssigt afslag, i visse situationer kan betyde, at forbrugeren helt er afskåret fra at gøre mangelsbeføjelser gældende. Forbrugeren kan således efter købeloven kun forlange afhjælpning, hvis dette ikke vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger eller væsentlig ulempe, og erstatningsbeføjelsen kan kun gøres gældende, hvis der er det fornødne ansvarsgrundlag. I sådanne situationer vil der ifølge arbejdsgruppen i praksis være en tilbøjelighed til enten at tildele et afslag, uanset om det er tvivlsomt, om manglen er værdiforringende, eller til at lempe væsentlighedsvurderingen, således at forbrugeren gives mulighed for at hæve købet eller kræve omlevering. Situationen kan imidlertid være således, at forbrugeren ikke ønsker dette, eksempelvis fordi der er lang leveringstid på varer af den pågældende type. I så fald kan forbrugeren være uden reaktionsmuligheder over for sælgeren, selv om varen ikke er i overensstemmelse med det aftalte.